

Bemærkninger og tips om faretyper

Fysiske farer

En blanding kan medføre andre farer end de enkelte bestanddele i sig selv – f.eks. kan en blanding af et brandfarligt og et oxiderende stof være eksplosionsfarlig. I praksis er der følgende muligheder, når man klassificerer fysiske farer:

1. Find frem til de testdata, transportklassifikationen bygger på, og brug dem til at nå frem til CLP-klassifikationen.
2. Find data fra pålidelige kilder, og brug dem.
3. Udfør de korrekte test.

Vedrørende mulighed 1 skal du være opmærksom på, at der inden for transport bruges et farehierarki. Det betyder, at en større fare tilsidesætter en mindre fare. Det samme gælder ikke for CLP, skønt der dog er situationer, hvor det gælder: Stoffer eller blandinger, der kan tænkes at være eksplosionsfarlige, kan f.eks. ikke testes for brandfare – af indlysende grunde. Sædvanligvis kræves der egentlige testdata, og transportklassifikation er ikke nok.

Mulighed 2 kan i praksis kun bruges ved simple fysiske farer som brandfare for væsker. Flammepunktet fra pålidelige datakilder kan anvendes, men foreligger sjældent for blandinger.

Vedrørende mulighed 3 finder du de nødvendige oplysninger i retningslinjerne for anvendelse af CLP-kriterierne ("Guidance on the application of CLP criteria").

Hvis der udføres nye test for fysiske farer til klassificeringsformål, skal dette ske efter et relevant anerkendt kvalitetssystem (f.eks. GLP) eller på laboratorier, der overholder en relevant anerkendt standard (f.eks. ISO 17025). Se CLP spørgsmål og svar (Q&A) ID 268.

Bemærkninger og tips om faretyper

Sundhedsfarer

I praksis findes der sjældent sundhedsoplysninger, der direkte gælder for en blanding. Men hvis der findes relevante, pålidelige og videnskabeligt holdbare oplysninger, kan de have stor værdi til klassificering. F.eks. kan der være beskrevet tilfælde, hvor personer er blevet sensibiliseret for blandingen. Også visse fysisk-kemiske parametre har betydning for klassificeringen vedrørende sundhedsfare: Blandingens pH skal tages i betragtning i forbindelse med ætsning og irritation, og det kan være nødvendigt at måle den dynamiske viskositet med henblik på giftighed ved indånding (aspirationstoksicitet).

I de fleste tilfælde må man klassificere blandingen efter sundhedsfare ved hjælp af foreliggende oplysninger om de enkelte stoffer i blandingen. For visse farer (akut toksicitet, hudætsning-/irritation og alvorlig øjenskade/-irritation) bruges additivetsreglen til at klassificere en blanding: Man antager, at hvert stof bidrager til den samlede fare alt efter sin styrke og koncentration. Også for narkotiske virkninger og luftvejsirritation skal bidragene fra hvert stof lægges sammen (er additive), selv om der er dokumentation for, at virkningerne ikke er additive. I de pågældende afsnit om farer er der angivet særlige metoder til at bestemme den samlede klassifikation ved sammenlægning (additiv beregning) (CLP bilag I, 109 3.1.3.6, CLP bilag I, 3.2.3.3.4, CLP bilag I, 3.3.3.3.4, og CLP bilag I, 3.8.3.4.5).

I CLP-forordningen er de fleste beregninger anderledes end beregningerne i henhold til direktivet om farlige præparater. De tidligere konklusioner gælder derfor ikke. Navnlig vedrørende akut toksicitet, hud- og øjenirritation og reproduktionstoksicitet er koncentrationsgrænserne nu i visse tilfælde strengere. En blanding, der tidligere er klassificeret i henhold til direktivet om farlige præparater, kan derfor nu blive tildelt en strengere klassifikation. Og selv om en blanding ikke er klassificeret i henhold til direktivet om farlige stoffer, kan den godt være klassificeret i henhold til CLP. Dette er du nødt til at kontrollere omhyggeligt.

Bemærkninger og tips om faretyper

Miljøfarer

Miljøfarer omfatter på nuværende tidspunkt kun klassen "farlig for vandmiljøet". Den iboende fare for vandlevende organismer repræsenteres både af den akutte og langsigtede fare, og fareklassen er opdelt tilsvarende. Fareklasserne akut og langsigtet anvendes uafhængigt.

Sædvanligvis findes der ikke oplysninger om blandingers giftighed for vandmiljøet. Men når sådanne data findes for en blanding, kan de anvendes til klassificering. Normalt er man nødt til at tage udgangspunkt i bestanddelenes klassificering for at nå frem til den korrekte fareklassifikation af den endelige blanding. Der anvendes en vægtet summationsmetode, hvor der bruges multiplikationsfaktorer (M-faktorer). Begrebet M-faktorer er indført for at lægge større vægt på meget giftige stoffer ved klassificering af blandinger. Producenter, importører og downstream-brugere skal fastsætte M-faktorer for stoffer, der er klassificeret som akut giftige for vandmiljøet 1 og/eller kronisk giftige for vandmiljøet 1 (se punkt 1.5.2 i "Guidance on the application of CLP criteria").

Importører og formulatorer behøver ikke generere nye testdata til bestemmelse af blandings fareklassifikationen vedrørende vandmiljøet.

Bemærkninger og tips om faretyper

Farlig for ozonlaget

Hvis en blanding indeholder 0,1 % af et stof, der er farligt for ozonlaget, skal selve blandingen klassificeres i henhold dertil.

Egenskaber, der er overført fra direktivet om farlige præparater, skal angives med EU-faresætninger (EUH-sætninger)

Visse fysiske farer og sundhedsfarer, som ikke var med i det globalt harmoniserede system, blev overført fra direktivet om farlige præparater til CLP. Disse egenskaber og de respektive EUH-sætninger er opført i bilag II til CLP, DEL 1: SUPPLERENDE FAREOPLYSNINGER. Disse egenskaber må ikke glemmes ved vurderingen af farer.

